

Хатнюк Юрій Анатолійович,кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри поліцейської діяльності

(Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8491-9038>

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ПРОТИДІЇ ПОРУШЕННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У статті досліджено діяльність Державної аудиторської служби України як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства. Обґрунтовано доцільність розгляду такої діяльності Держаудитслужби через систему взаємопов'язаних заходів профілактики, державного примусу та поновлення.

Наголошено, що акцентування у роботі на моніторингу закупівель, ризик-орієнтованому підході до планування контрольних заходів та використанні цифрових інструментів аналізу даних свідчить про поступову трансформацію Держаудитслужби від моделі, зосередженої переважно на виявленні вже допущених порушень бюджетного законодавства та реагуванні на них, до превентивної моделі, заснованої на ранній ідентифікації бюджетних ризиків, їх мінімізації та недопущенні бюджетних деліктів.

Ключові слова: Державна аудиторська служба України, порушення бюджетного законодавства, протидія, профілактика.

Постановка проблеми. Для реалізації стратегічної цілі Державної аудиторської служби України (далі – Держаудитслужба) – сприяння ефективному державному управлінню шляхом посилення урядового державного фінансового контролю за найбільш ризиковими сферами визначено як основні пріоритети: виявлення зловживань у фінансовій сфері, що впливають на фінансову безпеку держави; сприяння ефективному та прозорому здійсненню публічних закупівель; недопущення зловживань з ресурсами місцевих бюджетів [1]. Ці пріоритети не лише визначають актуальність ефективного виконання своїх функцій Держаудитслужбою в умовах обмеженості бюджетних коштів держави, зумовлених повномасштабною та довготривалою військовою агресією росії проти України, але й дозволяють акцентувати увагу на правовому статусі цього органу державного фінансового контролю як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства, який забезпечує національну безпеку.

У зв'язку з цим важливим є наукове дослідження питань функціонування Держаудитслужби у сфері протидії бюджетним деліктам та його забезпечення нормативно-правовими механізмами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі аспекти діяльності Держаудитслужби як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства були предметом досліджень М. Біляченка, Л. Герасименко, О. Герман, О. Дикої, Е. Дмитренко, Я. Левицького, Ю. Назара, І. Проць, Л. Савченко, М. Шевчука, Н. Якимчук, О. Музики-Стефанчук та інших науковців. Зокрема, Ю. Назар приділив увагу системним характеристикам цього суб'єкта, відзначивши, що серед органів бюджетного контролю найбільшим обсягом повноважень щодо

протидії порушенням бюджетного законодавства наділені саме органи Державної аудиторської служби [2, с. 377]. О. Герман проаналізувала завдання та повноваження Держаудитслужби у сфері протидії порушенням бюджетного законодавства, констатували, що вони отримали правове закріплення і на законодавчому, і на підзаконному рівнях [3, с. 3]. О. Дика, М. Біляченко, Я. Левицький у контексті дослідження суб'єктного складу системи державного фінансового контролю в забезпеченні бюджетної безпеки виокремили роль Держаудитслужби в умовах виконання Україною вимог щодо вступу до ЄС [4, с. 204]. Проте наукового аналізу проблем діяльності Держаудитслужби як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства з урахуванням новел законодавства та сучасної правозастосовної практики, здійснено не було.

Метою цієї статті є дослідження правового статусу Державної аудиторської служби як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства за допомогою визначення змісту заходів, які нею здійснюються, а також аналіз сучасних тенденцій діяльності цього суб'єкта.

Виклад основного матеріалу. Функціонування бюджетної системи держави безпосередньо пов'язане із забезпеченням законності, прозорості та ефективності використання публічних фінансових ресурсів. В умовах воєнного стану та створення умов для післявоєнного відновлення України ефективне використання бюджетних коштів і міжнародної фінансової допомоги є одним з факторів збереження інституційної спроможності держави, забезпечення обороноздатності, безперервного виконання публічних функцій та підтримання довіри суспільства і міжнародних партнерів. Тому

питання протидії порушенням бюджетного законодавства доцільно розглядати у контексті саме забезпечення національної безпеки. Як відзначають у наукових дослідженнях, Державна аудиторська служба України є одним із провідних суб'єктів забезпечення цілісності бюджетних ресурсів, посягання на які дисбалансують фінансову сферу держави, що негативно впливає як на фінансову безпеку держави, так і на її національну безпеку [5, с. 35–36].

Державна аудиторська служба України є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю. Цей правовий статус зумовлює закріплення контрольних повноважень у бюджетній сфері. Відповідно до ст. 113 Бюджетного кодексу України органи Держаудитслужби здійснюють контроль за цільовим, ефективним та результативним використанням коштів державного бюджету і місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудиту), а також виконують низку інших контрольних повноважень, спрямованих на забезпечення дотримання вимог бюджетного законодавства.

Зміст діяльності Державної аудиторської служби як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства найбільш повно проявляється за допомогою здійснення заходів протидії цим порушенням. Для дослідження правового статусу Держаудитслужби у цій сфері доцільно використати систему заходів протидії порушенням бюджетного законодавства, запропоновану Ю. Назаром. Так, їх поділено залежно від змісту і спрямованості на заходи профілактики (спрямовані на виявлення різноманітних соціальних та індивідуальних факторів, що зумовлюють вчинення таких порушень, усунення причин та умов конкретних порушень бюджетного законодавства і бюджетної деліктності загалом), застосування державного примусу (реагування на вчинення відповідного порушення) та поновлення (спрямовані на поновлення порушених прав та інтересів держави (територіальних громад) у бюджетній сфері, відшкодування заподіяної державі шкоди) [2, с. 97–98].

Заходи профілактики протидії порушенням бюджетного законодавства Держаудитслужбою можуть здійснюватися за допомогою різноманітних як правових, так й організаційних форм. Однак, найбільший ефект досягається шляхом профілактичної роботи під час здійснення державного фінансового контролю за допомогою державного фінансового аудиту, перевірки та моніторингу закупівель, інспектування. Зазначені форми контролю спрямовані не лише на виявлення вже допущених порушень, а й на встановлення причин і умов, що сприяють їх виникненню, оцінку ефективності системи внутрішнього контролю та надання обов'язкових до розгляду рекомендацій щодо їх усунення. Профілактичний характер таких заходів полягає у своєчасному виявленні бюджетних ризиків, попередженні нецільового, неефективного та незаконного використання бюджетних коштів, а також формуванні належної практики фінансового управління у розпорядників бюджетних коштів.

Останні зміни до законодавства у сфері публічних закупівель (передусім, прийняття 27 травня 2026 року Закону України «Про публічні закупівлі»), ухвалені в межах виконання Україною зобов'язань перед Європейським Союзом, сприяли посиленню як профілактичної складової діяльності Державної аудиторської служби України, так і загалом її ролі у протидії

порушенням у цій сфері. Зокрема, законодавець розширив можливості застосування ризик-орієнтованого підходу під час здійснення моніторингу процедур закупівель, що дозволяє зосередити контрольні заходи на закупівлях із найбільшою ймовірністю порушення законодавства. Такий підхід забезпечує своєчасне виявлення та попередження порушень ще до настання негативних фінансових наслідків, мінімізуючи ризики протиправного використання бюджетних коштів. Крім того, переорієнтація контрольної діяльності на ризик-орієнтовану модель відповідає сучасним європейським стандартам державного фінансового контролю та сприяє переходу від переважно каральної до превентивної моделі діяльності Державної аудиторської служби України. Ще до відповідних законодавчих змін органи Держаудитслужби активно здійснювали профілактичні заходи у сфері закупівель (у 2025 році ними проведено понад 10,8 тис. моніторингів закупівель, за результатами яких попереджено порушень, у тому числі шляхом відміни торгів, на суму понад 8,1 млрд грн та розірвання договорів на суму більш як 17,1 млрд грн) [6], а відповідні зміни повинні збільшити ефективність таких заходів. Також ризик-орієнтована модель виявлення та профілактики порушень бюджетного законодавства актуалізує використання сучасних цифрових інструментів для аналізу бюджетних операцій, розвиток яких (зокрема ІТ-рішень для аналізу даних ProZorro) є одними з ключових індикаторів, за якими оцінюватиметься прогрес України у виконанні глави 32 «Фінансовий контроль» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [4, с. 204].

Окремо слід відзначити діяльність Держаудитслужби щодо профілактики порушень бюджетного законодавства відносно коштів зарахованих до бюджетів в межах міжнародної допомоги Україні через механізми Ukraine Facility та інших міжнародних фінансових інструментів. Відповідно до п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1318 «Деякі питання реалізації інструменту Ukraine Facility» Держаудитслужбу визначено органом, який здійснює державний фінансовий контроль за видатками, передбаченими у межах виконання Плану України (програмно-плановий акт Уряду України, що встановлює систему індикаторів, виконання яких є юридичною підставою для виділення Україні траншів фінансової допомоги в межах інструменту Ukraine Facility), зокрема під час здійснення публічних закупівель, виплати компенсацій та кредитів, а згідно п. 21 Порядку управління, моніторингу та контролю за виконанням Плану України (затверджений тією ж постановою) Держаудитслужба отримує та узагальнює інформацію про порушення під час використання в Україні фінансової допомоги, отриманої від ЄС в рамках реалізації інструменту Ukraine Facility, забезпечує її передачу в повному обсязі Координатору, Мінфіну та компетентним органам України та ЄС [7]. Впродовж 2025 року органи Держаудитслужби провели 1813 заходів державного фінансового контролю видатків, передбачених на виконання кроків Плану України. За результатами цих заходів було виявлено порушень на загальну суму 2,3 млн євро, усунуто з них – на суму 1,4 млн євро, проінформовано Європейське управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF) про 186 випадків порушень в рамках Ukraine Facility [8]. Профілактика порушень бюджетного законодавства

здійснювалася й шляхом проведення управлінських перевірок виконання програм транскордонного, транснаціонального та міжрегіонального співробітництва Interreg та Interreg NEXT (кошти ЄС, виділені для конкретних проєктів бюджетним установам та іншим одержувачам) (проведено 463 управлінські перевірки у відповідних електронних системах, підтверджено витрат на суму 9,3 млн євро, не підтверджено – на 73 тис. євро) [8].

Застосування Держаудитслужбою заходів державного примусу (реагування на вчинення порушення бюджетного законодавства) передбачено як на законодавчому, так і підзаконному рівнях. У Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» визначено основні умови, які деталізовано у Положенні про Державну аудиторську службу України. Так, Держаудитслужба вживає в установленому порядку заходів до усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства та притягнення до відповідальності винних осіб (п. 3 ст. 8 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні») [9], а саме: застосовує заходи впливу за порушення бюджетного законодавства (призупинення бюджетних асигнувань, зупинення операцій з бюджетними коштами та інші заходи), а також ініціює застосування відповідно до закону інших заходів впливу в разі виявлення порушень законодавства; здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення (уповноважені посадові особи Держаудитслужби складають протоколи про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 164-12 КУпАП «Порушення бюджетного законодавства» та направляють їх на розгляд судів); передає в установленому порядку правоохоронним органам матеріали за результатами державного фінансового контролю у разі встановлення порушень законодавства, за які передбачено кримінальну відповідальність або які містять ознаки корупційних діянь [10].

Заходи поновлення передбачають діяльність Державної аудиторської служби України, спрямовану на усунення наслідків допущених порушень бюджетного законодавства, відновлення законного стану бюджетних правовідносин, забезпечення відшкодування завданих державі збитків та недопущення повторного вчинення аналогічних порушень. На відміну від профілактичних заходів, які мають превентивний характер, заходи поновлення реалізуються після встановлення факту порушення та спрямовані на відновлення порушених публічних фінансових інтересів держави. Важливість цих заходів у сучасних умовах зумовлює до них посилену увагу – декларується, що у 2026 році Держаудитслужба сконцентрується саме на проблемі відшкодування збитків [11].

У Положенні про Державну аудиторську службу України передбачено, що цей суб'єкт протидії порушенням бюджетного законодавства: вимагає від керівників та інших осіб підприємств, установ та організацій, що контролюються, усунення виявлених порушень законодавства; здійснює контроль за виконанням таких вимог; звертається до суду в інтересах держави у разі незабезпечення виконання вимог щодо усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства з питань збереження і використання активів; у разі виявлення збитків,

завданих державі визначає їх розмір в установленому законодавством порядку [10]. Тобто, заходи поновлення Держаудитслужба здійснює шляхом пред'явлення обов'язкових до виконання вимог щодо усунення виявлених порушень, здійснення контролю за їх виконанням, визначення розміру матеріальної шкоди (збитків), завданої державі або територіальним громадам, а також звернення до суду з вимогою її відшкодування. Для практичної реалізації цих заходів та в контексті дотримання принципу правової визначеності позитивними є внесені у жовтні 2024 року зміни до Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», відповідно до яких вимога Держаудитслужби щодо усунення виявлених порушень законодавства вважається адміністративним актом (зумовлює необхідність дотримання процедури, змісту та форми такого акта відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру», а також є можливістю його оскарження).

Водночас сучасне розуміння поновлювальної діяльності органів державного фінансового контролю не обмежується виключно компенсацією завданих збитків. Її важливим елементом є реалізація рекомендацій, сформульованих за результатами проведених заходів протидії порушенням бюджетного законодавства. Такий підхід відповідає сучасним європейським стандартам державного фінансового контролю, відповідно до яких відновлення порушених фінансових інтересів держави має поєднуватися із запровадженням організаційних та правових механізмів, спрямованих на підвищення ефективності управління публічними фінансами та запобігання виникненню аналогічних порушень у майбутньому.

Висновки. Таким чином, Державну аудиторську службу України слід розглядати як одного із ключових суб'єктів системи протидії порушенням бюджетного законодавства, функціонування якого в умовах воєнного стану, післявоєнної відбудови та імплементації євроінтеграційних зобов'язань України виходить за межі традиційного державного фінансового контролю та набуває ознак одного з інструментів забезпечення фінансової складової національної безпеки держави.

Для подальших наукових досліджень діяльність Державної аудиторської служби України у сфері протидії порушенням бюджетного законодавства доцільно концептуалізувати як цілісну систему взаємопов'язаних заходів профілактики, державного примусу та поновлення. Такий підхід дозволяє комплексно охарактеризувати її функціональне призначення, яке полягає не лише у виявленні та припиненні порушень бюджетного законодавства, а й у відновленні порушених фінансових інтересів держави та усуненні причин і умов, що сприяють виникненню порушень бюджетного законодавства. При цьому, пріоритетного значення в сучасних умовах набуває саме профілактична діяльність Держаудитслужби. Акцентування у роботі на моніторингу закупівель, ризик-орієнтованому підході до планування контрольних заходів та використанні цифрових інструментів аналізу даних свідчить про поступову трансформацію Держаудитслужби від моделі, зосередженої переважно на виявленні вже допущених порушень бюджетного законодавства та реагуванні на них, до превентивної моделі, заснованої на ранній ідентифікації бюджетних ризиків, їх мінімізації та недопущенні бюджетних деліктів.

Список використаних джерел

1. Зміст та принципи діяльності. Державна аудиторська служба України. URL : <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/3504> (дата звернення : 15.07.2026).
2. Назар Ю.С. Протидія порушенням бюджетного законодавства: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2021. 453 с.
3. Герман О. В. Адміністративно-правове забезпечення взаємодії суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства : дис... д-ра філософ. : 12.00.07. Львів, 2021. 206 с.
4. Дика О. С., Біляченко М. В., Левицький Я. Ю. Суб'єктний склад системи державного фінансового контролю в забезпеченні бюджетної безпеки. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 1. С. 199–211. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2025-1\(111\)-199-211](https://doi.org/10.26642/ema-2025-1(111)-199-211).
5. Герасименко Л. В. Державна аудиторська служба України як суб'єкт забезпечення бюджетної безпеки України. *Актуальні питання використання можливостей позапланових документальних ревізій та інших перевірок у кримінальному судочинстві* : матеріали міжвідомчого наук.-практ. семінару. Київ, 2016. С. 35–38.
6. Результати діяльності Держаудитслужби, її міжрегіональних територіальних органів за січень – грудень 2025 року. URL : <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/3931> (дата звернення : 15.07.2026).
7. Деякі питання реалізації інструменту Ukraine Facility : постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 року № 1318. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1318-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 15.07.2026).
8. У 2025 році Держаудитслужба вдвічі збільшила відсоток відшкодувань. URL : <https://dasu.gov.ua/ua/news/5456> (дата звернення : 15.07.2026).
9. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26 січня 1993 року № 2939-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення : 15.07.2026).
10. Про Державну аудиторську службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 року № 43. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення : 15.07.2026).
11. Алла Басалаєва: В 2026 році Держаудитслужба сконцентрується на проблемі відшкодування збитків. URL : <https://dasu.gov.ua/ua/news/5440> (дата звернення : 15.07.2026).

References

1. Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy. (n.d.). Zmist ta pryntsyipy diialnosti [Content and principles of activity]. Retrieved from <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/3504> [in Ukrainian]
2. Nazar, Yu. S. (2021). *Protydiia porushenniam biudzhethoho zakonodavstva* [Countering violations of budget legislation]. Lviv: SPOLOM. [in Ukrainian]
3. Herman, O. V. (2021). *Administratyvno-pravove zabezpechennia vzaiemodii subiektiv protydii porushenniam biudzhethoho zakonodavstva* [Administrative and legal support for the interaction of entities countering violations of budget legislation] (Doctoral dissertation in Philosophy, 12.00.07). Lviv. [in Ukrainian]
4. Dyka, O. S., Biliachenko, M. V., & Levytskyi, Ya. Yu. (2025). Subiektnyi sklad systemy derzhavnoho finansovoho kontroliu v zabezpechenni biudzhethoi bezpeky [Subjects of the state financial control system in ensuring budget security]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia* [Economics, Management and Administration], (1), 199–211. [https://doi.org/10.26642/ema-2025-1\(111\)-199-211](https://doi.org/10.26642/ema-2025-1(111)-199-211) [in Ukrainian]
5. Herasymenko, L. V. (2016). Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy yak subiekt zabezpechennia biudzhethoi bezpeky Ukrainy [The State Audit Service of Ukraine as a subject of ensuring budget security of Ukraine]. In *Aktualni pytannia vykorystannia mozhlyvostei pozaplanovykh dokumentalnykh revizii ta inshykh perevirok u kryminalnomu sudochynstvi: Materialy mizhvidomchoho naukovo-praktychnoho seminaru* [Current issues of using unscheduled documentary audits and other inspections in criminal proceedings: Proceedings of an interdepartmental scientific and practical seminar] (pp. 35–38). Kyiv. [in Ukrainian]
6. Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy. (2026). Rezultaty diialnosti Derzhaudytysluzhby, yii mizhrehionalnykh terytorialnykh orhaniv za sichen–hruden 2025 roku [Results of the activities of the State Audit Service and its interregional territorial bodies for January–December 2025]. Retrieved from <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/3931> [in Ukrainian]
7. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2024). Deiaki pytannia realizatsii instrumentu Ukraine Facility: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 lystopada 2024 roku № 1318 [Certain issues concerning the implementation of the Ukraine Facility instrument: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1318 of November 15, 2024]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1318-2024-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
8. Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy. (2026). U 2025 rotsi Derzhaudytysluzhba vdvichi zbilshyla vidsotok vidshkoduvan [In 2025, the State Audit Service doubled the percentage of reimbursements]. Retrieved from <https://dasu.gov.ua/ua/news/5456> [in Ukrainian]
9. Verkhovna Rada Ukrainy. (1993). Pro osnovni zasady zdiisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 26 sichnia 1993 roku № 2939-XII [On the basic principles of exercising state financial control in Ukraine: Law of Ukraine No. 2939-XII of January 26, 1993]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> [in Ukrainian]
10. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2016). Pro Derzhavnu audytorsku sluzhbu Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 3 liutoho 2016 roku № 43 [On the State Audit Service of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 43 of February 3, 2016]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
11. Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy. (2026). Alla Basalaieva: V 2026 rotsi Derzhaudytysluzhba skontruiuvaietsia na problemy vidshkoduвання zbytkiv [Alla Basalaieva: In 2026, the State Audit Service will focus on the issue of compensation for losses]. Retrieved from <https://dasu.gov.ua/ua/news/5440> [in Ukrainian].

Khatnuk Yurii,

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,

Head at the Department of Police Activity,

(Lviv State University of Internal Affairs, Lviv)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8491-9038>

THE STATE AUDIT SERVICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF COMBATING VIOLATIONS OF BUDGET LEGISLATION

The article examines the activities of the State Audit Service of Ukraine as a subject of combating violations of budget legislation. It is emphasized that under martial law, in the context of Ukraine's post-war recovery and the implementation of its European integration commitments, the effective functioning of the system for preventing and counteracting violations of budget legislation has acquired strategic importance for ensuring the financial and national security of the State. The study analyzes the regulatory framework governing the powers of the State Audit Service of Ukraine to prevent, suppress, and eliminate the consequences of violations of budget legislation. Particular attention is paid to the newly expanded powers of the State Audit Service regarding the control of international financial assistance provided to Ukraine under the Ukraine Facility instrument and the Interreg and Interreg NEXT programmes.

The article substantiates the expediency of conceptualizing the activities of the State Audit Service through an integrated system of preventive, coercive, and restorative measures. Such an approach makes it possible to comprehensively characterize the functional purpose of the State Audit Service, which consists not only in detecting and terminating violations of budget legislation but also in restoring the financial interests of the State and eliminating the causes and conditions contributing to such violations. The study argues that preventive activities should be regarded as the priority area of the Service's functioning under current conditions. Particular emphasis is placed on public procurement monitoring, risk-based planning of control measures, and the application of digital data analytics tools, which demonstrate the gradual transformation of the State Audit Service from a model primarily focused on detecting and responding to already committed violations of budget legislation towards a preventive model based on the early identification of budgetary risks, their mitigation, and the prevention of budget offences.

Key words: State Audit Service of Ukraine, violations of budget legislation, counteraction, prevention.

Дата першого надходження статті до видання: 16.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.10.2026